

LANDMARKS IN KOPRIVSHTITSA AND IN THE CIRCUMSTANCES

Ivan Popov

Navy officer, Varna, Bulgaria,

ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИТЕ В КОПРИВЩИЦА И ОКОЛНОСТИТЕ

Иван Попов

Военноморски сили, Варна, България

Abstract: *Koprivshtitza is a small mountain town situated in the Sashtinska Sredna Gora Mountains, far from other inhabited locations. It's an old museum town from the Bulgarian National Revival period. Koprivshtitza is characterized by its old houses, some of which are more than two centuries old. The town was the home of many notable names in Bulgarian history, mainly participants in the April Uprising and the Bulgarian national liberation movement. The April Uprising started from Koprivshtitza with the first rifle shot fired by Tihanek and the delivery of the "blood letter" by Kableshev to Panagyurishte. That's why most houses have memorial plaques. There is also a mausoleum-ossuary in the town centre. The central square is fittingly called 20th April. Koprivshtitza is an attractive tourist centre with many museums, galleries, interesting historic houses, guest houses, and hiking routes of medium difficulty. The town has preserved its Bulgarian National Revival architectural style.*

Keywords: *Koprivshtitsa; Landmark; Tourism; Benkovski, House-Museum.*

Резюме: *Копривщица е малък планински град с население около 2500 жители, разположена на около 1060 м.н.в. в Средна гора. Характерни за града са старите къщи от по над 200-250 г. В Копривщица са родени много бележити българи, на които е отдадена полагачата се почит. Поради голямата надморска височина летата са прохладни, а през зимата снегът се задържа до късна пролет.*

За посетителите има туристически информационен център, като с общ билет, може да се посетят всички музеи в

града: къщите-музеи „Осликова“, „Любен Каравелов“, „Димчо Дебелянов“, „Лютова“, „Георги Бенковски“ и „Тодор Каблешков“. Освен тях други интересни места и забележителности са: моста „Първа пушка“, където Георги Тиханек е гръмнал, за да извести началото на героичното Априлско въстание(20 април 1876 г. по нов стил). Над град Копривщица има паметник на Георги Бенковски на кон. До него се стига по стълби и се вижда отдалече. Град Копривщица е малко отдалечен от другите населени места. Запазени са няколко чешми: Керековата – 1751 г., Мирчовата – 1857 г., Моравеновата – 1843 г. и Бенева – 1850 г. В Копривщица се е намирало второто класно училище в България, създадено през 1837 г. от Найдено Геров около две години след Априловската гимназия в Габрово. В центъра на Копривщица се намира Паметник-костница на загиналите по време на Априлското въстание(на снимката долу). Паметникът е характерен обект за Копривщица. Площадът пред паметника се казва „20-ти април“ и ежегодно на него се чества годишнината от Априлското въстание, а също така и други събития в града.

Ключови думи: Копривщица, забележителност, туризъм, Бенковски, къщи-музей.

Въведение

Копривщица е малък планински град с население около 2500 жители, разположена на около 1060 м.н.в. в Средна гора. Характерни за града са старите къщи от по над 200-250 г. В Копривщица са родени много бележити българи, на които е отдадена полагащата се почит. Поради голямата надморска височина летата са прохладни, а през зимата снегът се задържа до късна пролет.

За посетителите има туристически информационен център, като с общ билет, може да се посетят всички музеи в града: къщите-музеи „Осликова“, „Любен Каравелов“, „Димчо Дебелянов“, „Лютова“, „Георги Бенковски“ и „Тодор Каблешков“. Освен тях други интересни места и забележителности са: моста "Първа пушка", където Георги Тиханек е гръмнал, за да извести началото на героичното Априлско въстание (20 април 1876 г. по нов стил). Над град Копривщица има паметник на Георги Бенковски на кон. До него се стига по стълби и се вижда отдалече. Град Копривщица е малко отдалечен от другите населени места. Запазени са няколко чешми: Керековата – 1751 г., Мирчовата – 1857 г., Моравеновата – 1843 г. и Бенева – 1850 г. В Копривщица се е намирало

второто класно училище в България, създадено през 1837 г. от Найдено Геров около две години след Априловската гимназия в Габрово. В центъра на Копривщица се намира Паметник-костница на загиналите по време на Априлското въстание (на снимката долу). Паметникът е характерен обект за Копривщица. Площадът пред паметника се казва „20-ти април“ и ежегодно на него се чества годишнината от Априлското въстание, а също така и други събития в града (Pulekov, 2011).

Изложение

През 1952 г. Копривщица е обявен за град-музей, а от 1971 г. е архитектурно-исторически резерват. Има близо 400 паметници от етнографско, културно, историческо, архитектурно и художествено значение за България. През 1978 г. е признат за национален архитектурен резерват с международно значение и за селище на международен туризъм. В края на 2021 г. Копривщица е избрана от Световната организация по туризъм към ООН за един от финалистите в конкурса „Най-добрите туристически селища“. Копривщица е обикновено я свързваме с Априлското въстание. Градът е включен в Четвърти Пловдивски революционен окръг. Ръководители са Панайот Волов и Георги Бенковски. Районът става арена на ожесточени боеве по време на преждевременно избухналото Априлското въстание през 1876 г. Копривщица е отдалечен от другите населени места и интересно, че община Копривщица не включва други населени места, освен града. От историята е известно, че цветущият по време на Априлското въстание град Копривщица е спасен от опожаряване и от масови убийства, тъй като местните богаташи три пъти са плащали на турците градът да не бъде засегнат. Старите къщи дават известна информация за това, че Копривщица е бил добре уреден град през миналите две столетия.

Забележителности в Копривщица:

Мавзолей-костница на загиналите в Априлското въстание:

Мавзолеят-костница в Копривщица е построен през 1926-1928 г. в памет на загиналите в Априлското въстание. Паметникът е реализиран по инициатива на копривщенското дружество в София „20-ти Април“ със щедро дарение на хаджи Ненчо Д. Палавеев, по проект на арх. П. Цветков. На първия етаж е костницата, а на втория е разположен параклис, до който се стига по каменни

стълби, част от цялостния скулптурен комплекс. Днес паметникът костница се е превърнал в своеобразна емблема на Копривщица. На площад се провеждат много градски културни мероприятия.

**Снимка 1. Мавзолей-костница на загиналите в Априлското въстание
на площад „20-ти април“**

Къща-музей на Георги Бенковски: разположена е на един от хълмовете на град Копривщица. Къщата на Георги Бенковски е двуетажна, построена през 1831 година. Представлява типична еснафска къща от епохата на Българското Възраждане с открит чардак и дантелени дървени решетки. Има симетрична конструкция, центъра на която е изнесен напред чардак на втория етаж. Всички знаем кой е Георги Бенковски- един от ръководителите на Априлското въстание от 1876 г. (Muňova, 2014). Неговият подвиг вдъхновява много хора от града и съседните населени места, които се включват в “Хвърковатата чета”. През 1966 г. къщата е ремонтирана и обзаведена като музей. Фото-изложба проследява живота и революционната дейност на Гаврил Груев Хлътев (Георги Бенковски). В музейната експозиция е поставен черешов топ дарение от Михайл Маджаров (има чешма на негово име) (Matherials, n. d.). Георги Бенковски умира в местността Костина на 3 км. от курортното село Рибарица от северната страна на Стара планина.

Паметник на Георги Бенковски: намира се над Копривщица, като че ли на нарочно избрано място да гледа към родния си град. Той е на кон и до него се стига по стълби. Мястото е оформено като мемориален комплекс.

“Моята цел е постигната вече! В сърцето на тирана аз отворих такава люта рана, която никога няма да заздравее!”¹

Над паметника на Г. Бенковски има малка горичка. От височината, на която се намира паметникът се вижда прекрасна панорама на цяла Копривщица.

Паметникът е висок 11 метра, дело е на архитекта Петко Татаров и скулптора Христо Танев. Той е издигнат в памет на Георги Бенковски и представлява конник, застинал във вихрен бяг, който е стъпил на пет на брой камъка и държи сабя в дясната си ръка. Има символика и в избора на броя камъни, на които е стъпил коня. Те символизират 5 века османско робство над българските земи. На тях за увековечени думи от “Епопея на забравените” на Бенковски – „Ставайте робове! Аз не ща ярем!“. Паметникът е официално открит по повод на 100 години на Априлското въстание. Тогава са открити общо 100 на брой обекта в града с историческо и културно значение, но най – значим е паметника на Бенковски. Това се е случило на 30 април 1976 година на официална церемония (Matherials, n. d.).

1 Надпис под паметника на Георги Бенковски

Снимка 2. Паметника на Георги Бенковски над Копривщица

Къща-музей на Любен Каравелов: от месец февруари 1954 г. Каравеловата къща е отворена като музей. В зимната къща е уредена битова експозиция, разкриваща уюта в патриархалното семейство и обстановката, в която са родени и отраснали двама велики българи – братята Любен и Петко Каравелови. В стопанската сграда днес е поместена документална експозиция, проследяваща живота и делото на Любен Каравелов. Къщата на Любен Каравелов е един от музеите в Копривщица. В нея има обособен кът за брат му Петко Каравелов: общественик, един от водачите на либералната партия. Бил е председател на Народното събрание, Министър-председател и е оглавявал няколко министерства след Освобождението от Османско владичество.

Творчество на Любен Каравелов:

- Българи от старо време
- Хаджи Ничо
- Богатият сиромас
- Маминото детенце
- Войвода
- Стоян
- Песен на Раковски
- Свободата не ще екзарх
- Хубава си, моя горо...
- И в Париж има гъски
- Нашият обществен живот
- Неутешителен отговор на „Знаеш ли ти кои сме?“

Калъчевия мост: известен е още като мост “Първа пушка”, защото на него е произведен първият изстрел на Априлското въстание. Той е обикновен каменен мост над Бяла река. На него има възпоменателен надпис. Мостът е направен от грубо издялани камъни и е сводест и висок. След около 100 години след построяването му, моста на Първата пушка е реставриран от правнука на Хаджи Найденов Калъчев.

Снимка 3. Калъчевия мост

Много близо до моста се намира паметник, посветен на Първата пушка, който е направен по проект на архитект на име Дудулов. На 20 април 1876 год. Георги Тиханек, който е бил български въстаник убива заптие на име Кара Хюсеин. С кръвта на убития турчин Тодор Каблешков написва писмо, останало в историята като “кървавото писмо” и го занася в Панагюрище на ръководителите на Априлското въстание. По този начин въстанието избухва по-рано от предвиденото. За Априлското въстание Любомир Русанов написва книга. “В книгата са включени кратки портрети на най-известните герои от това време.” (Rusanov, 2017).

Две църкви в Копривщица: храм “Успение богородично” и възрожденски храм “Св. Николай”. Църквата “Успение богородично” е най-старата в града и е паметник на културата от местно значение. Тя е построена през 1817 г. на мястото на стар храм, опожарен от кърджалиите. В гробището на църквата “Успение богородично” се намира гробът на Димчо Дебелянов.

Снимка 4. Църквата „Св. Успение богородично“

Църквата “Св. Николай” е построена изцяло с дарения. Тъй като събраните пари за строежа на църквата не стигат значителни суми внасят Петко Хр. Доганов, Рашко и Петко Моравенъ и Петър Генчов. Църквата “Св. Николай” е изградена в левантински стил, съчетание от турски мотиви, италиански ренесанс и виенски барок. Таванът е декориран с ромбове от дърво, има изобилие от дървени орнаменти – типично български елементи. Султанът издава ферман през 1842 г., а две години по-късно строежът ѝ е завършен. На 12.07.(Петровден по стар стил) тя е осветена. Единият от ктиторите в църквата е известният копривщенски дарител Ненчо Палавеев (Deliradev, 1926).

Къща-музей на Димчо Дебелянов: двуетажна синя къща, реставрирана през 1957 г., а през следващата е вече къща-музей на поета. В двора има паметник на майка му, която го чака да се върна от фронта. Поетът е роден през 1887 г. и за съжаление не се завръща от фронта по време на Първата Световна война. Умира млад, едва 29-годишен, но е оставил хубави стихотворения.

“Да се завърнеш в бащината къща,
когато вечерта смирено гасне
и тихи пазви тиха нощ разгръща
да приласкае скръбни и нещастни.
Кат бreme хвърлил черната умора,

що безутешни дни ти завещаха -
ти с плахи стъпки да събудиш в двора
пред гостенин очакван радост плаха.” (Първата строфа от
стихотворението ”Да се завърнеш в бащината къща” от Димчо Дебелянов).

Снимка 5. къщата-музей на Димчо Дебелянов с двора и паметника на майка му

Стихосбирки на Димчо Дебелянов:

- „Замиращи звуци“
- „Станси“
- „Посвещение“
- „През април“
- „Спомени“
- „Под тъмни небеса“
- „Ранни стихотворения“
- „Под сурдинка“
- „Новооткрити стихотворения“

Лютовата къща: богатата къща в Копривщица, построена през 1854 г. През 1906 г. търговецът Петко Лютов купува къщата от Стефан Топалов. Лютовата

къща има богата възрожденска архитектура с дърворезба и стенопис. По стените ѝ има медалжони, оставени от собственика от различните места, които е посещавал. На вторият етаж има дърворезба, фризове и таван-слънце, елипсовиден. “Музейната експозиция пресъздава битовата наредба на заможен копривщенски дом от средата на XIX в. В приземието е уредена постоянна изложба от оригинални плъстени килими и колекция от съвременни плъсти, дарена от изтъкнатата майсторка на народните художествени занаяти Мария Бодурова. Плъстите представляват нетъкани вълнени килими. Срещат се и в някои други краища на България, но в Копривщица производството им достига висока степен на художествено съвършенство. а богатата орнаментална украса с геометрични и растителни мотиви се използва вълна, оцветена с естествени багрила. Тези греещи в радостни багри, пъстри килими са изработвани чрез специфична технология, основана на способите на примитивно, горещо валяне, биене и притискане. Подобно на останалите килими са служели за дебела, топла постилка на пода.” (Рарег, 2022).

Народно читалище “Хаджи Ненчо Палавеев”: Ненчо Палавеев е много уважавана личност за Копривщица. Направил е много дарения за града и някои съседни селища. Народното читалище е основано през 1869 г. по инициатива на главния даскал Найдено Попстоянов, който е и автор на читалищния устав. Хаджи Ненчо Палавеев е погребан в двора на църквата “Св. Николай” в голяма гробница. Награждаван е многократно и е обявен за почетен гражданин на Копривщица.

Снимка 6. Хаджи Ненчо Палавеев

Читалището е действащо и развива следните дейности: 1. Детско театрално студио; 2. Детска танцова школа; 3. Детска група за изворен фолклор; 4. Спортен клуб; 5. Клуб Информационни технологии ; 6. Школа по изкуствата-приложни занаяти; 7. Математически кръжок. Има богата библиотека от над 31800 книги (Deliradev, 1926).

Най-значимите дарения на Хаджи Ненчо Палавеев, оставили следи до днес са: даренията за водоснабдяването на града, за построяването на Паметника мавзолей в центъра на града в чест на загиналите в Априлското въстание (1876), съграждането на гранитната камбанария при църквата „Св. Николай“, доизграждането и изписването на храма „Успение на Пресвета Богородица“, създаването на Полукласическата гимназия „Любен Каравелов“ и пансиона към нея, построяването на читалища „Х. Ненчо Д. Палавеев“ в Копривщица и в Златица, на паметник на поета Димчо Дебелянов, изработен от скулптура Ив. Лазаров, залесяването на хълма над града, довършване на сградата на началното училище в с. Айваджик (дн. Дюлево), Панагюрско, много чешми и паметници на видни копривщенски личности и др. В повечето случаи при сътворяването на тези паметници на културата и на народната памет дарителят участва при проектирането и строежа им и преговаря с най-добрите за времето си архитекти, строители и художници (Nikolova, 2012).

Къща-музей на Тодор Каблешков: Тодор Каблешков е роден в заможното семейство на хаджи Лулчо Каблешков в Копривщица на 1 януари 1851 година. Невръстен губи майка си и грижата за възпитанието поема леля му Пена, жена на прочутия копривщенски хайдутин Дончо Ватах. Втората жена на баща му - Ана Григорова има с него силна приятелска връзка и също спомага много за издигането на духа му на родолюбец и революционер. Къщата-музей на революционера Тодор Каблешков е разположена на кълдъръмена уличка над един от мостовете на Бяла река. Тя е на два етажа, строена през 1945 г. Основните музейни експонати са разположение на втория етаж. На него в шест стаи е разгърната обновената музейна експозиция, посветена на революционната дейност на апостола. Редуват се лични вещи на Тодор Каблешков и въстаниците – оръжия, както и почетни кръстове, ордени и медали за храброст. “Една от най-красивите възрожденски къщи, която оставя траен спомен в съзнанието сред бърза обиколка на музеите в Копривщица, е домът на българският революционер Тодор Каблешков. Райна Пачева е свързала живота си с тази къща, тя е уредник в нея и всеки ден посреща и разказва историята на Каблешков на любопитните посетители.” (Mancheva, 2013).

Крайречен парк „Тополница“: разположен е край река Тополница. Има пейки, беседки, детски съоръжения и кътчета за отдых. Той обикаля историческия център.

Снимка 7. Част от парк „Тополница“

Крайречният парк „Тополница“ е разположен покрай реката между двете части на града и е приятно място за разходка.

Осликовата къща: принадлежала е на богатия търговец и абаджия от Копривищица Ненчо Осликов. През 1876 година той е сред съзаклятниците, подготвящи ново въстание. В обширния салон на неговата чорбаджийска къща са изработени дрехи и наметала за копривщенските въстаници. Заради тази своя дейност след разгрома на Априлското въстание Ненчо Ослеков е заловен и обесен в Пловдив на 27 юни 1876 година. Къщата е разположена до центъра на Копривищица. Строена е в бароков стил и е обявена за паметник на културата от национално значение. Интерес представлява трите колони от кедрово дърво, поддържащи фасадата. През 1956 г. в нея е открит Етнографски музей. Стаите в Осликовата къща са боядисани в различен цвят. В къщата са разположени предмети от бита на копривщенци, дрехи, накити, инструменти, костюми от

XIX в., пособия на копривщенските абаджии. Ненчо Осликов е един от многото герои на Априлското въстание от Копривщица.

Къща-музей на Найдено Геров: Найдено Геров е голям български общественик, политик, писател и учител. Къщата му е превърната в музей, в който се помещава килийно училище. Найдено Геров е автор и на първата българска поема „Стоян и Рада“, на много патриотични стихове, повлияни от носталгията му по България, Найдено Геров учи в килийното училище в Копривщица, пловдивска гимназия и после в Ришъолевския лицей в Одеса. Той е дългогодишен учител, като създава първото класно училище в Копривщица. Найдено Геров издава много учебници по различни учебни предмети и първият многотомен „Речник на българският език“. Къщата му е увековечена от Любен Каравелов в произведението му „Българи от старо време“ и е запазила своя облик.

Музей на просветното дело: помещава се в къщата на Яко Доросиев. Днес тук е възстановен нагледно с подробности изгледът на килийно училище. В къщата на Яко Доросиев е показана постоянната изложба „Копривщица – просветен център през Възраждането“. Този музей е най-новия в Копривщица. Тази експозиция представя важни подробности от историята на града през XIX-XX в. "Най-върховият етап в развитието на просветата през Възраждането в Копривщица е откритото от Найдено Геров класно училище през 1846 г. След като бе реституирана къщата на Найдено Геров, в която преди това се помещаваше изложба, посветена на този голям български книжовник и просветител, дълго време неговият живот и дело спря да се представя в експозиции. Затова в Музея на просветата в града бе посветена специална зала на Найдено Геров." (Muhova, 2014).

Чешми в Копривщица: в града има много чешми, някои от които по-стари: Керекова, Моравенова, Пеевска, Любчова, Маджарова(в чест на Райко Маджаров), чешма"Георги Бенковски", Чалъкова, "Арнаулец", Маджарова(до паметника на Михаил Маджаров), "Баба Невена", "Отец Паисий", Гаврилова. Най-старата от всички е Керековата чешма(на снимката)- построена през 1751 г.

Снимка 8. Керекова чешма

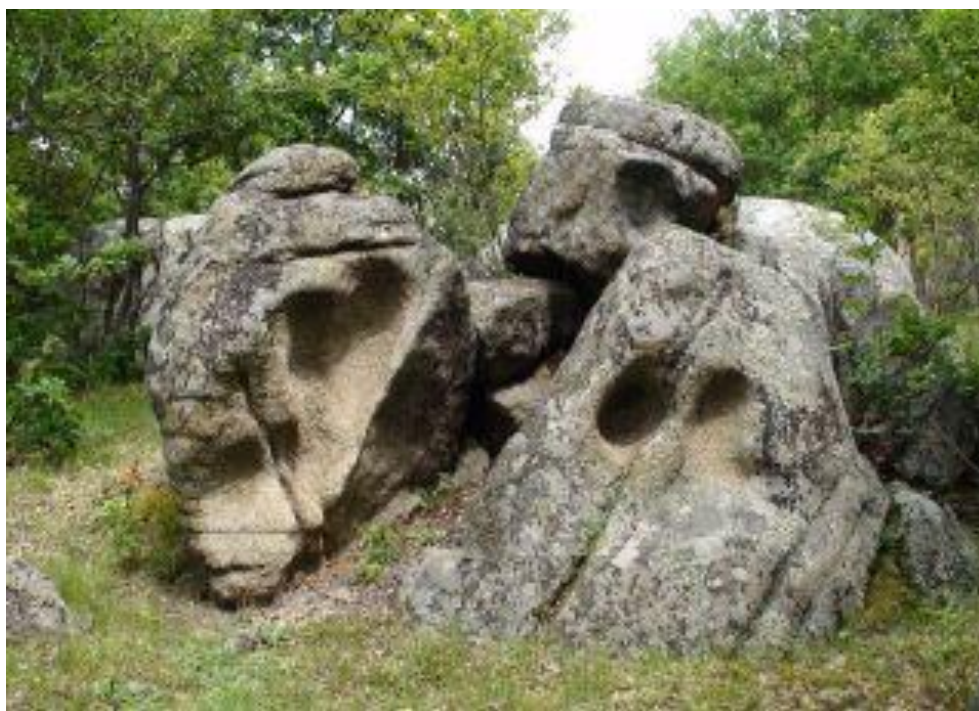
Забележителностите в град Коприовщица са много и няма как да изброя и опиша всичките. Интерес за посетителите представлява тесните калдъръмени улички, старите къщи, табелите, надписани по стария начин, многото мостове. Създава се впечатление, че времето в Коприовщица е спряло.

Забележителност близо до Коприовщица:

При разглеждането им ще се ограничи до 20-30 км около възрожденския град.

1. Върх Богдан: той е първенец на Средна гора с височина 1604 м.н.в. Намира се близо до град Коприовщица. Върхът носи името на войводата Богдан. До него се стига по пътека за около 2-2,5 ч. Включен е в туристическите книжки с печати "10-те планински първенци на българските планини". Пътеката до върха не е трудна, тъй като денивелацията е около 550 м. По време на прехода се откриват гледки към Стара планина. Близо до връх Богдан се намират историческите забележителности „Детелинова грамада“ и „Донкина гора“.

2. Светилище Скумсале: намира се между Панагюрище и Стрелча малко западно от шосето. Представлява мегалитен комплекс, който се явява част от по-голям комплекс, включващ няколко светилища, разположени наблизо Смиловене, Кулата, Качулата. Датира се от IV в. пр. Хр.

Снимка 9. Светилище Скумсале край Стрелча

В светилището камъните са правилно подредени. До него се стига по оформена пътека, покрай която има изграден кът за отдых с беседки и барбекю за около двадесетина минути. По площ Скумсале е сред най-големите тракийски култови комплекси в България и е енергийно място. Скумсале се явява част от голям мегалитен комплекс и е най-известното от всички светилища наоколо.

Курортен комплекс “Бяло камъне”: Намира се на север на около 8 км. от Старосел, известен с тракийските си гробници. Близко до курорта “Бяло камъне” се намират върховете Чевира и Алексица. От Копривщица през местност Барикадите може да се стигне до курорта “Бяло камъне”. Разстоянието е малко повече от 20 км, но има участък без асфалтова настилка. На местността “Барикадите” има мемориално-възпоменателен комплекс.

4. Хижа Павел Делирадев: разположена в Същинска Средна гора на 1390 м.н.в. в западния край на поляна Манзул. От Копривщица се тръгва по маркирана туристическа пътека. Разстоянието се изминава за около 3:15 ч. На няколко места има панорамни гледки.

5. Екопътека “Тракийски могили”: започва в края на града – след мандрата “Дядо Либен”, където пътят от асфалтов преминава в почвен точно в подножието на стръмния склон. Пътят е лек и минава покрай параклис “Св. Спас”, където има място за почивка. По-нагоре се открива красива гледка към

града. Прави се завой и се отива към Арнаут махала. Маршрутът се изминава за около час и половина пеша.

6. Водопад “Канарата”: по-близо е до град Стрелча, отколкото до Копривщица. Водопадът е малък- 20 м. Най-близо до него е х. Бунтовна. В Стрелча има и друга забележителност- Жаба могила край жп линията, както и минерален плаж на 1 км. извън града.

7. Пътека на здравето: Копривщица – вр. Св. Димитър – Копривщица: тръгва се от площад 20-ти Април, минава се покрай паметника на Найдено Геров, по Доганова улица и по стръмна пътека се излиза на поляните на м. Войводенец – мястото, където се провеждат Националните събори на народното творчество. От поляните се разкрива величествена гледка към Стара планина и Копривщица. На изток е вр. Св. Димитър, около който минава пътеката на здравето, с изградени уреди за спорт сред природата. В близост блика студено изворче. Връщането е по заобиколен път на дясно, който отново отвежда към Доганова улица.

Има и други интересни туристически маршрути с различна дължина и трудност в околностите на Копривщица.

Заклучение

Както се вижда от изложението един малък български град може да даде много бележити личности с принос за България. В Копривщица има много забележителности и привлекателни места за посещение. Обстановката в града е спокойна. Много от къщите предлагат нощувки за многобройните посетители. Освен изброените личности от Копривщица са: Спас Иванов(фармацевт), Стоян Каблешков(революционер), Евтимий Сапунджиев(архимандрит), Петко Каравелов(общественик и политик, брат на Любен Каравелов), Михаил Маджаров(публицист), Неделчо Орешков(учител), Драгой войвода, Тодор Мирчов(благодетел), Рашко Радомиров(участник в Априлското въстание) и много други. След 2000 г. 26(двадесет и шест) човека са удостоени със званието ”Почетен гражданин на Копривщица”. За пълно разглеждане на Копривщица и околностите трябва няколко дена. Копривщица се намира на около 110 км. от столицата и поради удобния транспорт(шосейна и жп връзка през подбалканската линия) се посещава много. Повечето от изброените в доклада обекти влизат в програмата на туроператорите или в планираните посещения на града. Интересен е града за учениците, изучавайки българската

история и география, а архитектурата на старите къщи привлича художниците и други хора на изкуството.

References // Литература

- Deliradev, D. (1926).** “Belezhki za istoriata na grad Koprivshitsa”. “Yubileen sbornik po minaloto na Koprivshitsa”, Sofia 1926. // [Делирадев Д. (1926). “Бележки за историята на град Копривщица”, “Юбилеен сборник по миналото на Копривщица”, София 1926 г.].
- Mancheva, G. (2013).** “Koprivshitsa- grad-muzej, v koito goroite i istoriyata ozhiviyavat”, publikatsia ot 14.11.2013 g. v BNR // [Манчева Г. (2013). “Копривщица- град-музей, в който героите и историята оживяват”, публикация от 14.11.2013 г. в БНР].
- Matherials, (n. d.).** Svedenia za Koprivshitsa, predostaveni ot kashtata-muzej na Georgi Benkovski // [Сведения за Копривщица, предоставени от къщата- музей на Георги Бенковски].
- Muhova, S. (2014).** “Izvestniat I nepoznat Benkovski” // [Мухова Св. (2014). “Известният и непознат Бенковски”].
- Nikolova, V. (2012).** “Fondatsia Hadzhi Nencho Palaveev”, “Bulgarski daritelski forum”. // [Николова В. (2012). “Фондация Хаджи Ненчо Палавеев”. “Български дарителски форум”].
- Paper, (2022).** Publikatsia na Direktsia na muzeite v Koprivshitsa (2022) // [Публикация на Дирекция на музеите в Копривщица (2022)].
- Pulekov, B. (2011).** “Turistiko-istoricheski vodach na grad Koprivshitsa”, treto izdanie // [Пулеков Б. (2011). “Туристико-исторически водач на град Копривщица”, трето издание].
- Rusanov, L. (2017).** “Moiata parva kniga za Aprilskoto vastanie”, izdatelstvo PAN // [Русанов Л. (2017). “Моята първа книга за Априлското въстание”. издателство ПАН].

Иван Попов

Военноморски сили, Варна, България

e-mail: popovii@abv.bg

INIS SERIES

*Онлайн поредица на
интердисциплинарната научна мрежа*

Информационно общество

Том 3, 2024

<http://www.math.bas.bg/vt/inis/series/>

*Online Journal of the
Interdisciplinary Scientific Network*

Information Society

Volume 3, 2024

ISSN: 2815-4231

Редактори

*Галина Богданова
Светослав Косев*

Editors

*Galina Bogdanova
Svetoslav Kosev*

Технически редактори

*Николай Ноев
Весела Георгиева*

Technical Editors

*Nikolay Noev
Vesela Georgieva*

Издание на:

*Институт по математика и
информатика при Българска академия на
науките, България*

Published by:

*Institute of Mathematics and Informatics
at the Bulgarian Academy of Sciences,
Bulgaria*

С помощта на:

*Великотърновски университет
„Св. св. Кирил и Методий“, България*

Helped by:

*“St. Cyril and St. Methodius”
University of Veliko Tarnovo, Bulgaria*